ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV POĽNOHOSPODÁRSKY V BRATISLAVE

Zlaté žltnutie viniča (GFDP) v roku 2026

Ing. Stanislav Barok

Odbor ochrany rastlín, ÚKSÚP v Bratislave

11.11.2026, Trnava

GFDP – príznaky

4.6.2026, Vinodol (foto Ing. Ščipák)

VEKTOR - *Scaphoideus titanus*

nymfa N2, 18.6.2026, Pezinok (foto Ing. Ščipák)

nymfa N5, 24.7.2026, Nové Zámky (foto Ing. Ščipák)

13.8.2026, Tvrdošovce

ODBERY VZORIEK 2026 – princípy vzorkovania

Fytoplazma GFDP a fytoplazma stolburu – spoločná vzorka

- Vzorka 20 listov – metóda RT-PCR alebo

- Vzorka 5 listov metóda LAMP (rýchly skríning)

- **prioritne príznakové vzorky**,
- **vinohrady do 5 roku veku sú PRIORITA**, vzorkujú sa všetky plochy bez ohľadu na výmeru vrátane tých, ktoré boli vzorkované v roku 2025,
- pri rodiacich vinohradoch v subjektoch s vydaným rozhodnutím nevzorkovať parcely, na základe ktorých bolo vydané rozhodnutie,
- **vzorky iných hostiteľov v počte 1 kus na 1 inšpektora ÚKSÚP** treba odoberať priamo z vinohradov alebo v ich tesnej blízkosti – stanovenie metódou RT-PCR,
- **vzorky z verejnej zelene v počte 1 kus na 1 inšpektora ÚKSÚP** treba odoberať vo vzdialenosti do 200 m od vinohradov (obrábaných aj neobrábaných) – stanovenie metódou RT-PCR.

Počty vzoriek GFDP za SR

Rok	Počet vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
2017	49	
2018	178	
2019	158	
2020	92	
2021	78	2
2022	120	5
2023	164	4
2024	114	10
2025	732	210
2026 (k 5.11.2026)	927	49

Rok 2026 – priebežné výsledky k 5.11.2026

GFDP	
Počet vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
PCR test	
927	49
LAMP test	
287	15

Fytoplazma stolbur		Zvinutka (Grapevine leafroll asociated viruses 1, Grapevine leafroll asociated viruses 3)	
Počet vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek	Počet vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
927	57	94	0

Pozitívne vzorky v SR k 5.11.2026

Okres	Počet pozitívnych vzoriek	Obce
Bratislava IV (6.8.2026 karanténa)	7	Bratislava-Devín (7)
Hlohovec	3	Hlohovec (1), Pastuchov (1), Sasinkovo (1)
Komárno	4	Kravany nad Dunajom (3), Pribeta (1)
Krupina (7.10.2026)	1	Hontianske Moravce (1)
Levice	5	Hrkovce (2), Šalov (3)
Nitra	16	Mojmírovce (5), Tajná (6), Vinodol (3), Vráble (2)
Nové Zámky	2	Michal nad Žitavou (1), Nové Zámky (1)
Pezinok	2	Pezinok (2)
Sobrance	5	Horňa (1), Choňkovce (1), Koňuš (1), Orechová (1), Tibava (1)
Topoľčany (7.10.2026)	3	Malé Ripňany (3)
Veľký Krtíš	1	Záhorce (1)

Rozhodnutia

Rok	Počet	Výmera
2025	81	2 685,06
	z toho likvidácia ucelených výsadieb 21	113,16
2026 (k 5.11.2026)	24	1 073,44
	z toho likvidácia ucelených výsadieb 6	30,69

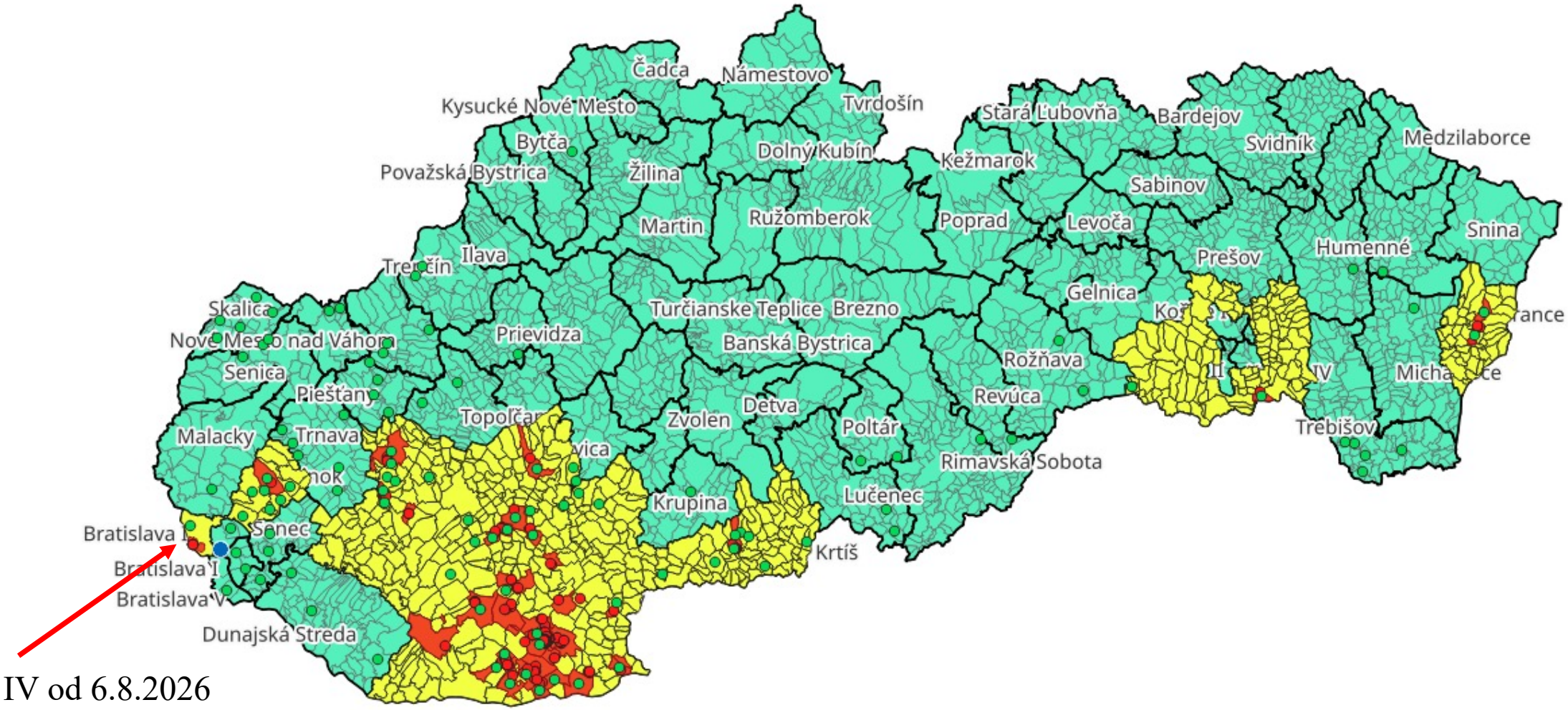
väčší počet rozhodnutí je mimo vegetačné obdobie

OKRESY S VYHLÁSENOU KARANTÉNOU

1. Galanta
2. Komárno
3. Levice
4. Nitra
5. Nové Zámky
6. Pezinok
7. Sobrance
8. Šaľa
9. Veľký Krtíš
10. Zlaté Moravce
11. Hlohovec
12. Košice-okolie
13. Bratislava IV (6.8.2026)

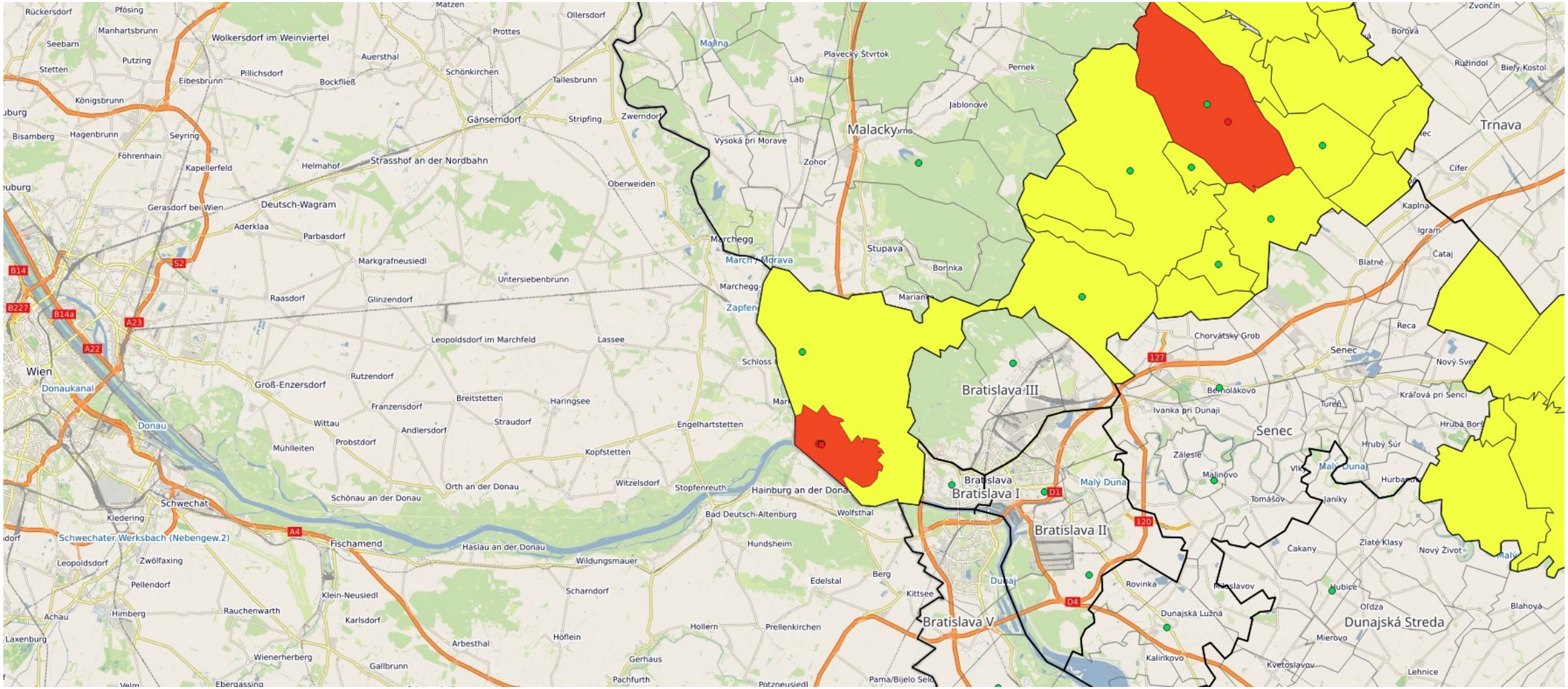
pribudne Krupina a Topoľčany

Vyhlásené karantény na GFDP – stav k 5.11.2026

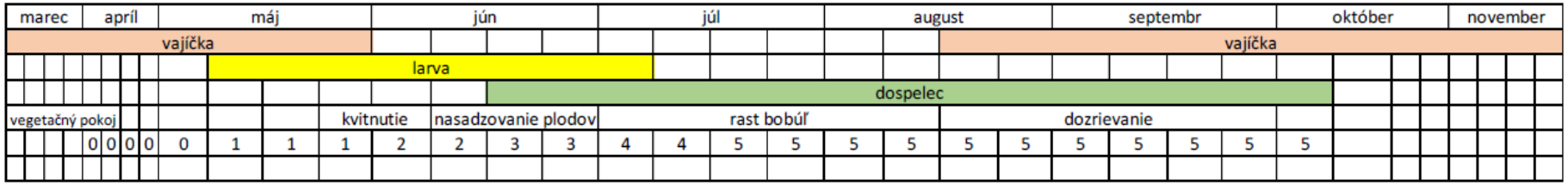
BA IV od 6.8.2026

Vyhlásená karanténa v okrese Bratislava IV

Ochrana proti cikádam

Zlaté žltnutie viniča – schéma ochrany

Vysvetlivky:

0 štádium vajíčka;
1 štádium vajíčka + nymfy (larvy) sa začínajú liahnuť;
2 liahnutie nýmf + štádium nymfy;
3 štádium nymfy + začína výskyt dospelcov;
4 výskyt dospelcov + štádium nymfy sa ukončuje;
5 výskyt dospelcov (začína štádium vajíčka).

Odporúčania pre aplikáciu:

- **prvé ošetrenie** je možné vykonať na začiatku vegetácie proti vajíčkam cikády viničovej;
- **hlavné ošetrenie** vykonajte najmä proti liahnucim sa nymfám dvomi aplikáciami s minimálnym odstupom 7 až 14 dní;
- **proti dospelcom** vykonajte minimálne jednu i viac aplikácií podľa výskytu, ošetrenie vykonajte podľa signalizácie alebo monitoringu výskytu dospelcov žltými lepovými doskami;
- v prípade nedostatočnej účinnosti aplikujte prípravky v tank-mix kombinácii, každý prípravok s inou účinnou látkou;
- striedajte prípravky s rozdielnym mechanizmom účinku podľa IRAC klasifikácie.

Signalizácia chemickej ochrany 2026

poradie ošetrenia	okresy Dunajská Streda, Komárno, Nové Zámky, Galanta, Šaľa, Senec + Trebišov (Tokaj)	okresy Bratislavy, Pezinok, Trnava, Hlohovec, plus Nitra, Zlaté Moravce, Levice, Veľký Krtíš, Lučenec, Rimavská Sobota, Košice-okolie, Michalovce a Sobrance	okresy Malacky, Senica, Skalica, Nové Mesto nad Váhom, Piešťany, Topoľčany, Krupina
1	od 23.5.2026	27.-29.5.2026	po 1.6.2026
2	6.-9.6.2026	10.-12.6.2026	po 15.6.2026
3	10.-13.7.2026	14.-16.7.2026	po 19.7.2026

Zoznam autorizovaných (povolených) prípravkov na ochranu rastlín vo veľkospotrebiteľskom balení vo viniči proti cikádam (k 1.11.2026)

Prípravok	Účinná látka	Spôsob účinku	Skupina rezistencie	Maximálny počet ošetrení /interval	Ochranná doba	Poradie ošetrení - cikáda viničová vo vývojovom štádiu						BBCH	
						0. vajíčko	1. vajíčko + nymfy (začínajú)	2. nymfy	3. nymfy + dospelce (začínajú)	4. dospelce + nymfa (končí)	5. dospelce + (vajíčko)	Kód	Text
EXIREL (ŠH)	cyantranili-prole	kontaktný a požerový	28	2 / 7-14 dní	10		áno	áno	áno	áno	áno	15-59 a 71 -85	od štádia plne vyvinutých 5 listov do konca vývoja súkvetia a neskôr od začiatku vývoja plodov po fázu mäknutia bobúľ
OROGANIC (EKO, ŠH)	pomarančový olej	kontaktný	-	3 / 7 dní	AT		áno	áno	áno			53-81	od jasne viditeľnej metliny až do začiatku zretia bobúľ - bobule sa začínajú ľahko zafarbovať; prvú aplikáciu vykonajte hneď pri prvom výskyte lariev
CYPERFOR 100 EW*, SHERPA 100 EW*	cypermethrin	dotykový a požerový	3A	2 / 21 dní	14		áno		áno	áno	áno	53-57 a 73-85	metlina jasne viditeľná až do štádia keď je metlina celkom vyvinutá a kvety sú oddelené a neskôr od štádia začiatku ovisania strapca (BBCH 73) do štádia mäknutia bobúľ
FLIPPER (EKO, ŠH)	Fatty acids C7-C20	kontaktný	-	5 / neurčený	1	áno	áno	áno	áno	áno	áno	17-89	od štádia 7 listov do štádia, keď sú bobule zrelé pre zber
MELIGATOR* výnimka od 15.4. do 12.8.2026 (ŠH)	etofenprox	kontaktný a požerový	3A	2 / 14 dní	21			áno	áno	áno	áno, proti dospelcom	11-79	od štádia 1. vyvinutého listu do uzatvárania strapcov
SIVANTO ENERGY	flupyradifu-rone + deltamethrin	systémový, kontaktný a požerový	4D+3A	2 / 14 dní	14		áno, najmä proti nymfám	áno	áno	áno	áno, najmä proti dospelcom	57-59 a 70-81	od celkom vyvinutej metliny po koniec vývoja súkvetia a od začiatku vývoja plodov po začiatok zretia
SIVANTO PRIME (ŠH)	flupyradifu-rone	systémový	4D	1	14		áno, najmä proti nymfám	áno	áno	áno	áno	57-81	od rastovej fázy celkom vyvinutej metliny do začiatku zretia bobúľ
MAVRIK*, FLUNAT-I*, SCOTIA*, TAUFLO 240*	tau-Fluvalinate	kontaktný a požerový	3A	2 / 14 dní	21			áno	áno	áno	áno	56-85	od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ
KARATE ZEON 5 CS*, KUSTI*, NINJA ZEON 5 CS*, SENTINEL*, VAZTAK PRO*	lambda-cyhalothrin	dotykový a požerový + repelentný účinok	3A	2 / 10 dní	7					áno	áno	56-85 (pri výskyte)	od fázy vývoja metliny do fázy mäknutia bobúľ
PYREGARD* výnimka od 15.3. do 13.7.2026 a od 1.8. do 31.10.2026 (EKO)	pytetríny	kontaktný	3A	2 / 7-10 dní	AT		áno, najmä proti nymfám	áno	áno	áno, najmä proti nymfám		71-79	od nasadzovania plodov po uzatváranie strapcov

Prehľad možnej ochrany

	7 listov (14 dní pred kvitnutím)	Tesne pred kvitnutím	Po odkvitnutí	14 dní po odkvitnutí	28 dní po odkvitnutí	August
ŠH v karanténe	(EXIREL, MELIGATOR, FLIPPER, OROGANIC)	1. EXIREL, MELIGATOR, SIVANTO PRIME alebo SIVANTO ENERGY*	2. FLIPPER, OROGANIC	Vynechať insekticídy	3. MAVRIK* alebo KARATE ZEON 5 SC* alebo CYPERFOR 100 EW*	(EXIREL)
ŠH mimo karantény	(FLIPPER, OROGANIC)	1. EXIREL, MELIGATOR, SIVANTO PRIME	2. FLIPPER, OROGANIC	-	(FLIPPER, OROGANIC)	(prípadne EXIREL)
EKO v karanténe	(FLIPPER, OROGANIC)	1. FLIPPER, OROGANIC, PYREGARD	2. PYREGARD	Vynechať insekticídy	3. PYREGARD, FLIPPER, OROGANIC	
EKO mimo karantény	(FLIPPER, OROGANIC)	1. FLIPPER, OROGANIC, PYREGARD	2. PYREGARD	-	(prípadne PYREGARD alebo FLIPPER, OROGANIC)	
Konvenčná ochrana v karanténe	(EXIREL, MELIGATOR, FLIPPER, OROGANIC)	1. EXIREL, MELIGATOR, SIVANTO PRIME alebo SIVANTO ENERGY	2. SIVANTO ENERGY	Vynechať insekticídy	3. MAVRIK alebo KARATE ZEON 5 SC alebo CYPERFOR 100 EW	(EXIREL)
Konvenčná ochrana mimo karantény		1. EXIREL, MELIGATOR, SIVANTO PRIME alebo SIVANTO ENERGY	2. SIVANTO ENERGY	-	(prípadne MAVRIK alebo KARATE ZEON 5 SC alebo CYPERFOR 100 EW)	

* Prípravky označené hviezdičkou odporúčame použiť v šetrnom hospodárení max. 2-krát (spoločne, nie jednotlivo!).

Vzťah spôsobu hospodárenia a karantény

			odporúčané maximálne 2-krát za sezónu
ŠH v karanténe	FLIPPER, OROGANIC, PYREGARD (výnimka od 15.3. do 13.7.2026 a od 1.8. do 31.10.2026)	EXIREL, MELIGATOR (výnimka od 15.4. do 12.8.2026), SIVANTO PRIME	- SIVANTO ENERGY - MAVRIK, FLUNAT-I, SCOTIA, TAUFLO 240 - KARATE ZEON 5 SC, KUSTI, NINJA ZEON 5 CS, SENTINEL, VAZTAK PRO - CYPERFOR 100 EW, SHERPA 100 EW
ŠH mimo karantény	FLIPPER, OROGANIC, PYREGARD (výnimka od 15.3. do 13.7.2026 a od 1.8. do 31.10.2026)	EXIREL, MELIGATOR (výnimka od 15.4. do 12.8.2026), SIVANTO PRIME	-
		odporúčané maximálne 2-krát za sezónu – POZOR! – strata EKO produkcie!!! (3 roky konverzie)	
EKO v karanténe	FLIPPER, OROGANIC, PYREGARD (výnimka od 15.3. do 13.7.2026 a od 1.8. do 31.10.2026)	EXIREL, MELIGATOR (výnimka od 15.4. do 12.8.2026), SIVANTO PRIME	- SIVANTO ENERGY - MAVRIK, FLUNAT-I, SCOTIA, TAUFLO 240 - KARATE ZEON 5 SC, KUSTI, NINJA ZEON 5 CS, SENTINEL, VAZTAK PRO - CYPERFOR 100 EW, SHERPA 100 EW
EKO mimo karantény	FLIPPER, OROGANIC, PYREGARD (výnimka od 15.3. do 13.7.2026 a od 1.8. do 31.10.2026)	-	-

Prípravky v šetrnom hospodárení

Vo vinohradoch nachádzajúcich sa v karanténnej oblasti alebo vo vinohradoch, ktorým bolo vydané rozhodnutie kontrolného ústavu s opatreniami proti zlatému žltnutiu viniča a ktoré sú obhospodarované v šetrnom hospodárení alebo v ekologickom poľnohospodárstve podľa nariadenia SR č. 3/2023 Z. z. sa odporúčajú z hľadiska zabránenia vzniku rezistencie a s ohľadom na účinnosť prípravkov na jednotlivé vývojové štádiá cikád najviac 2 ošetrenia prípravkami na ochranu rastlín obsahujúcimi účinné látky uvedené v bode I zoznamu C (pyretroidy) Oznámenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 18626/2025 o zverejnení zoznamu účinných látok, ktoré sú zakázané pri šetrnom hospodárení pri pestovaní zeleniny, zemiakov a jahôd, pri šetrnom hospodárení v ovocných sadoch a pri šetrnom hospodárení vo viniciach, zverejneného vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, čiastka 18/2025 z 12. augusta 2025, bod 44.. **Neodporúča sa, aby celkový počet ošetrení prípravkami na ochranu rastlín obsahujúcimi účinné látky uvedené v bode I zoznamu C uvedeného oznámenia presiahol 2 ošetrenia, nakoľko ide o prípravky na ochranu rastlín s účinnými látkami s tým istým mechanizmom účinku a platí zásada manažmentu rezistencie - striedanie prípravkov s rôznymi mechanizmami účinku.** Tieto ošetrenia sa považujú za vyššiu moc.

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Slovenská rastlinolekárska spoločnosť www.srsweb.sk